

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قزوین

دانشکده دندانپزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجه دکترا در رشته دندانپزشکی

عنوان

مقایسه شاخص اندازه گیری کیفیت زندگی با جزء زیبایی ایندکس IOTN در تعیین

نیازهای درمانی ارتودنسی دانش آموزان ۱۴-۱۱ ساله شهر قزوین

استاد راهنما

جناب آقای دکتر پرویز پدیسار

استاد مشاور

سرکار خانم دکتر رؤیا ناصح

نگارش

حبیب اله شجاعی نژاد

سال تحصیلی

۱۳۸۷-۸۸

شماره پایان نامه

۴۰۶

- چکیده

زمینه:

شاخص‌های بالینی تعیین نیاز به درمان ارتودنسی هیچ اطلاعاتی از اثرات روانی و اجتماعی مال‌اکلوژن بر کیفیت زندگی فرد مبتلا ارائه نمی‌دهند.

هدف: با توجه به این موضوع و همزمان با افزایش توجه به کیفیت زندگی مرتبط با سلامت دهان، مطالعه حاضر با هدف مقایسه شاخص اندازه‌گیری کیفیت زندگی با جزء زیبایی ایندکس IOTN در تعیین نیازهای درمانی ارتودنسی در دانش‌آموزان ۱۴-۱۱ ساله شهر قزوین در سال ۱۳۸۷ انجام شد.

مواد و روشها: در یک مطالعه توصیفی-تحلیلی، (cross-sectional analytical descriptive study) ۲۵۰ دانش‌آموز ۱۴-۱۱ ساله از مدارس دو منطقه آموزش و پرورش شهر قزوین به صورت تصادفی خوشه‌ای و به یک نسبت از دو جنس انتخاب و امتیازات اجزای ۴ گانه و کلی پرسشنامه خودآگاهی کودک (CPQ₁₁₋₁₄) در آنها براساس مقیاس ۵ گزینه‌ای لیکرت و پاسخ‌های آنان محاسبه شد. همچنین امتیاز جزء زیبایی شاخص IOTN براساس نظر دانش‌آموز (self-perceived) و نظر متخصص (normative) در نیاز به درمان تعیین شدند. داده‌ها با ضریب همبستگی Spearman و آزمون‌های Mann-whitney U، Kruskal-wallis و chi-square تجزیه و تحلیل شدند.

یافته‌ها: متخصصان در مقایسه با خود دانش‌آموزان امتیازات جزء زیبایی بیشتری به دانش‌آموزان داده بودند (میانگین ۴/۳۱۶ در برابر ۲/۵۵۶) ($P < 0/0001$). متغیرهای جنس، سن و نوع مدرسه اثر معنی‌داری در امتیازات جزء زیبایی IOTN (self-perceived یا normative) نداشته است. تنها بین نیاز self-perceived به درمان و امتیازات محدودیت‌های فانکشنال ارتباط معنی‌داری وجود داشته ($P < 0/04$ ، $\rho = 0/130$) و در سایر موارد بین نیاز normative و self-perceived و امتیازات اجزای ۴ گانه و کلی پرسشنامه CPQ ارتباط معنی‌داری مشاهده نگردید. کودکان نیازمند درمان ارتودنسی ($AC \geq 6$) (self-perceived یا normative) تفاوتی از نظر کیفیت زندگی در مقایسه با نمونه‌های فاقد نیاز نداشته‌اند. دختران امتیاز روانی و کلی CPQ بیشتری در مقایسه با پسران داشتند (به ترتیب: $P < 0/0001$ و $P < 0/03$).

نتیجه‌گیری: ارتباط ضعیف بین امتیازات اجزای ۴ گانه و کلی پرسشنامه CPQ و جزء زیبایی شاخص IOTN نشان داد این دو شاخص صفت‌های متفاوتی را اندازه‌گیری نموده‌اند. به نظر می‌رسد استفاده از معیارهای کیفیت زندگی در تعیین نیازهای self-perceived به همراه شاخص‌های normative بتواند برآورد دقیقی از میزان نیاز به درمان ارتودنسی داشته باشد.

واژگان کلیدی: کیفیت زندگی مرتبط با سلامت دهان، نیاز self-perceived و normative، پرسشنامه خودآگاهی کودک

- Abstract

Background:

Clinical indices of orthodontic treatment need determination do not give any information on the impacts of malocclusions on the patients' quality of life in terms of emotional or social well-being.

Objective: Due to increased focus on the oral health-related quality of life measures, the present study was done to compare the use of the Aesthetic Component (AC) of IOTN and the Child Perception Questionnaire (CPQ) in the assessment of orthodontic treatment needs in 11-14 years old students in Qazvin City on 2008.

Methods:

In this cross-sectional analytical descriptive study, 250 patients aged 11-14 years old from two districts of Qazvin City with similar gender distribution were selected by two-stage stratified cluster sampling method and the scores of CPQ overall and its 4 sections were calculated from the students responses in the questionnaire by 5-scaled Lickert method . The AC scores were also rated by the child and by the specialist to determine self-perceived and normative treatment needs. The data were subjected to Spearman correlation coefficient ratio, Mann-whitney U, Kruakal-wallis and chi-square tests.

Findings:

The specialists gave the students higher AC scores than the students themselves with significant differences (the mean AC scores of 4.316 vs. 2.556, $P < 0.0001$). The students' gender, age or school type did not significantly influence self-perceived or normative AC scores. Only significant correlation existed between functional limitations section of CPQ and child AC scores ($\rho = 0.130$, $P < 0.04$). No other significant correlations were found between CPQ scores (or its sections' scores) with self-perceived or normative AC scores. The children with normative or self-perceived need ($AC \geq 6$) did not significantly differ in terms of CPQ scores with those identified with no need. The emotional and overall scores of females were significantly higher than males ($P < 0.0001$, $P < 0.03$, respectively).

Conclusion:

The weak correlation between CPQ overall and sections' scores and AC score (self-perceived or normative) suggests that CPQ and IOTN AC measure different attributes. It seems that using quality of life measures in conjunction with normative indices to determine the self-perceived need for orthodontic treatment would be advantageous to predict exact treatment needs in population.

Key words:

Oral health-related quality of life, Self-perceived or normative need, Child perception questionnaire

Qazvin University of Medical Sciences

Dental School

A Thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requirement for the
Degree of Doctoral in Dentistry

Title

Comparison of the quality of life measure and the Aesthetic
Component of the Index of Orthodontic Treatment Need (IOTN) in
assessing orthodontic treatment need of 11-14 years-old schoolchildren
in Qazvin City: 2008

Supervisor

Dr. Parviz Padisar

Advisor

Dr. Roya Naseh

Written By

Habibollah Shojaei Nejad

- Year *Thesis No*

1387-88

406